

Előfizetési árak:

Egész évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyedévre 3 kor.

Egyes szám ára 16 fillér.

Előfizetés a kiadóhivatalban

MAROSUJVÁR

FÜGGETLEN POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség:

Marosujvár, Hangyaszöv.

Kiadóhivatal:

Marosujvár, Hangyaszöv.

Kéziratot nem adunk vissza

Hirdetések telvértetnek a kiadóhivatalban árszabály szerint.

Felelős szerkesztő: FÜSSY JÓZSEF.

A mezőgazdaság királyi programja.

A trón magasságából elismerő, bátorító, lelkesítő szózat szállott alá a magyar gazdákhoz, kik az apostoli királynak hoztak még legteljesebb öntudatos hódolatukat. A nemzeti gazdaságnak ez a tagozata mmár négy esztendeje küzd vérben, viharban, vérontva, pusztulva, de folyton lelkesítve ősi veleszületett, benne megöröködött hagyományaival, pelikánként táplálva, nemcsak ennek az országnak a népét, dicsőséges békéért legendás korszakot vivő hadsereget, hanem szövetségeseinket is. Mindezekért pedig csak azt kéri, hathatós intézkedésekkel védjék meg a földet a kimerüléstől, adassanak meg az eszközök és módok, melyek a termelés eredményességéhez, az eredmények fokozásához szükségesek. Ebben fogta össze a hódoló küldöttség vezetősége és vezetője Zselészki Róbert gróf, az OMGE. elnöke a gazdák óhajait a további eredményekben jegecsedik a gazdaprogram a háborúra, amihez a mindenkori kormányok böles és belátó bölesesége szükséges, mert a gazda kenjunkturáját az időjárást, a klimatikus viszonyokat nem földi hatalom intézi, négy esztendeig pedig a magasságos Ég mostoha volt a magyar gazdákhoz.

A királyi válasz, mely a magyar föld minden zugába elhallatszott az apostoli királyi trónról, hangjánál, tartalmánál fogva a szózat mélységét és magasságát foglalja összes, biztosíték nemcsak a magyar gazdának, hanem a haza minden lakosának, ki élni akar a történelem nagy emlékeitől megszentelt földön. Immár a király

biztosítja a nemzetet, hogy a kormány útján olyan intézkedések fognak történni, amelyek a magyar mezőgazdaság megerősítésére alkalmasak másrészt megrázkodtatás nélkül hivatva lesznek e téren mutatkozó nagy szociális és gazdasági problémákat megoldani.

Ez a magyar mezőgazdaság királyi programja. Intézve van ez megnyugtató bátorításul, lelkesítésül a további küzdelemre, az egész „magyar gadatársadalomhoz“ amely ez alkalommal először foglaltatott kitályi beszédbe s lön elismerve a legmagasabb helyről. Ez az immár királyilag dektetált magyar gazdaságtársadalom, amint a multban, úgy a jövőben tudja kötelességét: a mindenkori kormányokra ró ujjabb és immár el nem oldazható kötelezettségeket a ki jelentette királyi akarat aminek a teljesítését sem halogatni sem elodázni többé nem lehet.

Áldozzunk a tüdővész elleni akció javára!

A háboru hírei!

Visszavert francia ellentámadások.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

A nagy főhadiszállásról jelentik:

Nyugati harcér: Rupprecht trónörökös hadesoportja: Váltakozó erejű tűzérsegi harcok, élénk ellenséges felderítő tevékenység és erős előretörések ez arcvonat számos helyén.

Merristől délnyugatra az ellenség kisebb árokrészekbe befészkelte magát.

A német trónörökös hadesoportja: Az Aisnetől északra kemény harcok után elragadtunk az ellenségtől néhány árkot.

A Soissonstól nyugatra és délnyugatra emelkedő magaslatokhoz göresösen ragaszkodó ellenség szívós ellenállását tegnap megtörtük.

A vauvuini és a Chauduntól nyugatra emelkedő magaslatokat hatalmunkba kerítettük.

Pernant-t és Missy au Boist Rohammal elfoglalva, az ellenséget visszavetítettük a Le-Souliers-Dommiers-vonalra.

Több ellenséges üteget elfoglaltunk és néhány ezer foglyot beszállítottunk.

A franciáknak az Ourgi folyótól kétoldalt intézett ellentámadásai súlyos veszteségeik mellett meghiusultak.

Chateau Thierrytől északnyugatra harcok közben tul jutottunk a Bussietes Bottresches-i vasutvonalon és az ellenség ellentámadásait visszavertük.

A Marne mentén — a Marne és Reims között — a helyzet változatlan.

LUDENDORFF.

első főszállásmester.

Nagy izgalom Párisban.

Berlinből jelentik: Valamennyi svájci lap azt jelenti Párisból, hogy ott növekvően van az izgatottság a német seregek előnyomulása miatt. Foch tehetetlensége általános megdöbbenést kelt. A lakosság tisztában van azzal, hogy Páris sorsa forog kockán. Az általános hangulat visszatükröződik a kamara folyósoin, ahol napok óta a legnagyobb foku izgalom uralkodik. Clemenceau helyzete a mai ülésen valószínűleg nagyon nehéz lesz. A rendőrség amaz új rendelet alapján, amely az utcán való nyugtalanító beszédek eltilta, a legutóbbi napokban nagyon sok embert, köztük nőket is letartoztatott, mert kedvezőtlenül nyilatkoztak a harcéri helyzetről. A me-

MIT KIABÁLTOK?

NÉVJEGYEK

legelegánsabb s legolcsóbb árakban készítettnek

Füßy J. könyvnyomdájában Tordán.

MIT KIABÁLTOK?

nekülök szakadatlanul özönlenek Párisból, a kiűritett helyekről viszont Párisba is gyakran menekül a jobbmodu lakosság. A pályaudvarokon óriási a zűrzavar és telfordulás.

Óriási az eddigi zsákmány.

A német főhadiszállásról jelentik: A német támadás szakadatlanul tért nyer. Magyar és osztrák tüzés május 27-én, mikor a támadás megkezdődött, a tüzéségi előkészítés mindössze 2 óráig tartott. Márciusban az akkori támadás megkezdése előtt 3 óráig tartott a tüzéségi előkészítés. Az antant offenzíváit mindig napokig tartó pergőtűz előzi meg, ez azgalommal nem avatkozott a küzdelemben. A német csapatok teljesítménye kitűnő. Eddig mindannyiszor elérték, sőt gyakran túl is lépték a hadvezetőség által kitűzött célokat. A német veszteségek örvendetesen csekélyek. A sebesülések két harmadrésze gyalogsági golyóktól való csak egy harmadrésze gyalogsági golyóktól való s csak egy harmadrésze tüzéségi lövegektől, ami azt bizonyítja, hogy a német tüzéség nagyszerűen le tudja kötni az ellenséges tüzéséget! A zsákmányolt ágyukat és hadianyagot még nem számlálták meg, de mennyiségük óriási.

A nők.

Sokszor gyönyörködöm a csillagokban.
Ugy elnézem e fénylő pontokat.
Hogy az angyalok lássanak a földre,
Ezért gyújtá meg Isten azokat.

Ugy képzelem, hogy minden csillag mellett
A földre le angyal leselkedik;
Mert — bárha csakis boldogság a részük —
A vizsgálódást ők is szeretik.

És mit láthatnak a földre tekintve,
Látják-e vajjon a küzdelmeket?
És a hol lelkes fiaink harcolnak:
A vértől ázott csatatereket?

S látják vajjon az őrzőgő bűt, melynek
Napfény mellett is sötét színe van,
Mely fészket nyer az emberek szívében,
Az élettől vívott csatáiban.

Bizton nem látják; mert a nagy távolság
A földünket is csillaggá teszi;
Melynek szintén van fénye, ragyogása,
Mely a föltokat elenyészteti.

Ne csak távolból szemléljék a földet.
Szálljanak le csillagok sugarán,
Hozván magukkal annyi melegséget,
Hogy virág nőjön télben is a fán...

És mintha tenről, a magas egekből
Hallanám én e bűvös hangokat:
Földön is vannak angyalok, a kiknek
Édes mosolytól virág fakad!...

Nagy Albert.

Felhívás.

Tisztelettel kérjük lapunknak hátralékban levő t. előfizetőit, sziveskedjenek a hátralékos összeget kiegyenlíteni. A lap előállítási költségeinek horribilis emelkedése késztet

bennünket e kérésre. S mivel egy-egy számnak az előállítása is jelentős összegbe kerül, hátralékos előfizetőinknek, ha a fennálló összeg idején be nem érkezik, legnagyobb sajnálunkra kénytelenek leszünk a fentebbi okokból a lap küldését megszüntetni.

Tisztelettel

a Marosujvár kiadóhivatala.

HIREK.

— A Kereskedelmi miniszter Bécsbe utazott. Budapestről jelentik: Sztéryni kereskedelmi miniszter tegnap Bécsbe utazott, hogy a hadügyminiszteriumban megtartandó közös miniszteri értekezleten részt vegyen.

— Guffárt János, m. kir. számelenőr, tart. főhadnagy, aki nehéz harcok közepette orosz fogságba jutott, fogságból a napokban Marosujvárra érkezik. Kedves családjával együtt mi is örömmel várjuk és üdvözljük.

— Békenap a templomokban. A pápa elrendelte, hogy június hó 29-én, Péter-Pál napján mindenütt békemisést tartsanak a hön ohajtott békéért.

— Regula Éde tüzérhadnagy, m. kir. s. méénök a katonai szolgálat alól felmentetett s a napokban átvette a Stefánia-bánya üzemének vezetését. A kedves és törekvő fiatal mérnököt, aki hosszas és kimerítő harcéri szolgálat után érkezett közénk s a ki a háburu előtt is nagyon szimpatikus tagja volt a marosujvári társadalomnak, szeretettel üdvözljük!

— A Kolozsvári Kereskedelmi és Sparkamara az érdekeltek tudomására hozza, hogy a m. kir. ministerium 787/1918 M. E. szám alatt a Fonóipar és a papírzsineg bejelentése, valamint fonópapír, a papírfonalak, a papírzsineg, bejelentése, valamint a fonópapír, a papírfonalak a papírzsinegek és az ezekből készült papíráruk feldolgozásának és forgalomba hozatalának korlátozása tárgyában rendeletet boesátott ki, ugyszintén a 987/1918 M. E. szám alatt rendeletet adatott ki a zsirfogó készülékek felállításáról és a 2092/1918 M. E. szám alatt rendeletet boesátott ki a gidóbőröknek hadicélokra való beszolgáltatása tárgyában. E rendeletek a folyó év május hó 22-én életbe léptek és az érdeklődőknek betekintés végett a kamara irodájában rendelkezésre áll,

— Új favállalatok Gödemesterháza uradalom és Grassl György erdőipar rt. cég alatt egy csoport, amelynek élén báró Bánffy Kázmér és báró Bánffy János állanak, 8 millió korona részvénytökével új faipari vállalatot létesít. Az új alakítás a gödemesterházi uradalom faállományát értékesíti, továbbá erdőterületeket szerez meg kitermelés céljából.

— A rekvirálás és az egerek. A szomorúságba is belevegyül egy kis vigság. S ami ebben a rekvirálási időszakban megeset, az méltán megérdemli azt, hogy paiprra vessük vigasztalásképen a különféle rekvirálásoktól agyon gyötört emberek részére. Egy asszony sirva panaszkolta el a szomszéd asszonyának, hogy az egerek megették a liszt-könyvét — s mi fog most már történni, hogy igazolja ezt a hatóság előtt. Persze nagy tanácstalanul tárgyalták az esetet, a szomszédasszony is kinyilvánította a nézetét az ilyen inséges állapotra, amikor még az egerek is arra a sorsra jutottak, hogy a szegény ember kenyérjegyét emésszék meg, mert hírét-hamvátsem találják az egeret esiklandozó szalonnának. S amint ott szidják a háborút, minisztert, liszt-könyvet, miegymást, odaérkezik hozzájuk egy másik szomszédasszony, aki értesülve az esetről vigasztalólag mondta a károsult szomszédasszonynak: Magánál legalább vót még mit mögönni de neköm egy egerem vót ázt is ott táláltam tegnap dög-lötten a kamra közepin.

— Az idej csépléshez szükséges szénmennyiségnek az elosztását az Országos Szénbizottság országosan szervezte, gondosan ügyelve arra, hogy a gadák a szükséges szenet idején megkaphassák. A gazdáknak szénrel való ellátása így történik: akinek 200 magyar, vagyis 150 katasztrális hold vagy ennél nagyobb a bevetett területe, az közvetlenül a bányából, saját címére kapja a szenet; akiknek pedig 200 magyar (150 kat.) holdnál kisebb a bevetett területük, azok részére a község címére megy megfelelő mennyiségű szén. A szénrevaló igényjogosultságot összeírás alapján állapítják meg. A 200 magyar holdnál nagyobb bevetett területtel bíró gazdák fekete, a községek pirosnyomásu összeíróívet állítanak ki. Az összeírólapok beküldése azért fontos, mert ezeknek a hiányban az Országos Szénbizottság nem utal ki szenet. Noha az Országos Szénbizottság erre a körülményre a kellő nyomatékkal figyelmeztette az érdekelteket, mégis nagy számmal vannak olyanok (főként községek), kik összeíróíveiket még mindig nem küldötték meg. A cséplés sikere érdekében tehát okvetlenül szükséges, ha a községekre vonatkozó összeíróívet az illető előljárgások, a

200 magyar holdnál nagyobb bevetett területtel bíró gazdák késelem nélkül beküldik az Országos Szénbizottságnak. Az összeíróivék az illetékes főszolgabíró-ságoknak az Országos Szénbizottság kellő számú összeíróívet készséggel rendelkezésére bocsát.

— **Közveszélyes csavargás miatt** Sz. I. horvátországi és I. C. Boszniai ezermestere katonaszökevényeket a marosujvári esendőrőrs letartóztatta s átadta őket a főszolgabírósnak eloloncoltatás végett.

— **Csekedelmes tolvajt fogot** el a napokban derék esendőrősrünk A. D. gyalogos, katonaszökevényt, aranyosgyéresi legény, tisztiszolgának adta ki magát s a hiszékeny emberek megkárosította. Bűnlajstromá eddig a nyomozás következőkben állította össze: Betörés lopás útján *Hariban* 1000 koronát, *Csekelakán* 450 kor. *Oláhbagádon* 200 kor. és *Tordán* 7000 koronát szerzett jogtalan uton. Az egyik éjszaka itt mulatott Marosujváron s a csendőrségnek fülébe jutott, hogy ezen az éjszakán 700 koronát vert el. A katonaszökevény észre vette, hogy keresik s megugrott. A csendőrség elkeseredett hajsza után a Csongva mellett levő Bora-tanyán elfogta. A csendőrség két embere ez ügyben jelenleg Csehországban is nyomoz, mert — vallomása szerint ott is követet t hasonló üzelmeket.

— **Székelyföld eimen nagyon** ügyes folyóirat indult meg Marosvásárhelyen Sziny Lajos szerkesztésében. Havonta kétszer jelenik meg. Az eddigi számok előkelő színvonalon állnak és fölötte érdekesek.

— **Lopás.** *Klein Mór*, a kincstári entárszda és az uradalmi vendéglő bérlője meglepetéssel tapasztalta, hogy pénzéből 1400 korona hiányzik. A pénzt valaki június elsőjéről másodikára viradó éjszaka lophatta el, A nyomozást a csendőrség azonnal bevezelte.

— **Brody Sándor és Szász Zoltán** írtak cikket a *Színházi Élet*, *Ince Sándor* népszerű hetilapjának legújabb számába, mely ismét gazdag és változatos tartalommal jelent meg. A Színházi Élet előfizetési ára negyedévre 8 korona 50 fillér. Kiadóhivatal Erzsébet-körút 29.

— **A szokás hatalma.** Koldus: Oh nagyságos orvos ur, négy kis gyermekem van odahaza, segítsen rajtam.

Orvos: Mutassa a nyelvét!

— **Félre értés.** — Nem tud olvasni, hogy élhet valaki így a huszadik században? — álmélkodik a zászlóalj parancsnok.

— **Alásan jelentem a kapitány** urnak — szolt a baka — én a tizenhatodik századba tartozom.

Az idel buza, rozs, kétszeres, árpa, zab, köle, tengeri, hüvelyesek, repce termés zar alá vételéről szoltó 2208 M. E. sz. rendelet a hiv. lap május 25-ik, számában megjelent. Eszerint ezen termények adásvétele újabb intézkedésig tilos. E terményeket csak a H. T. vásárolhatja. A hazai pénzterményeknél 25 repcénél 60 K. előleget adhatnak. Előleget bizományos is adhat.

Az idei buza, rozs kétszeres, köles, tatarka, árpa, zab termés közsükségleti célokra leendő átvételére szervezendő bizottságok megalakításáról a 2201 M. E. sz. rendelet intézkedik, mely a hiv. lap május 25-ik számában jelent meg. Eszerint minden városban és községben átvételi bizottságok alakíttatnak. A bizottság elnökét, a hatóság és a termelő érdekeltség képviselőjét az alispán nevezi ki.

Az új burgonya forgalma. A kormány 2094—1918. M. E. szám alatt kelet nélkül rendeletet bocsátott ki, amelynek értelmében az új burgonya legmagasabb árát a közlelmezési miniszter fogja megállapítani. A rendelet szerint új burgonya alatt a június 1-től augusztus 1-ig kisedett korán érő burgonyafajtákat kell érteni. Ilyen burgonyát állati takarmányozásra felhasználni nem szabad. Az új burgonyát az ország egyes részeiben a közlelmezési miniszter zár alá veheti és magától értődik, hogy a zár alá vett mennyiséggel a tulajdonos nem rendelkezhet szabadon, hanem tartozik azt az Országos burgonyaközvetítő irodának vagy a Burgonyaközpont által kijelölt egyéneknek vagy cégnek eladni. A szállítási igazolványkényszer az új burgonyára ez a rendelet is megállapítja.

Utobb az ármáximáló rendelet is megjelent mely az új burgonya 100-kg. ként árát 100 kban állapítja meg.

— **Megszűnik a sovány sertés rekvirálása.** A közlelmezési miniszteriumban rendelet készült el, mely a sovány sertések rekvirálását megszünteti. A rendelet megjelenése már a legközelebbi napokban várható. De nemcsak a sovány sertések rekvirálása ér véget, hanem az ugynevezett holt áru, a szalona és a zsír kényszerbeszolgált atását is új rendszer váltja föl. A közlelmezési miniszter kísérletképpen a rekvirálás helyett egyes törvényhatóságokat arra szoltított föl, hogy fölös szalona és zsirkészletüket ajánlják föl maximális áron közcéllra.

— **Hordók iránt igen élénk a kereslet** de azért igazi forgalom nem tud kifejlődni, mert a kínálat tökéletesen hiányzik. Különösen keresttek a használt boros transzport hordók, amelyeknek ára 50-70 K. között mozog hl. ként, de nem ritkán jóval magasabb árakat is fizetnek. Kis és raktári hordók iránt nincs érdeklődés. Új boroshordók ára 130-140 K.

Kiadó FÜSSY JÓZSEF

! Zongora !

Egy jókarban levő, kevesett használt zongora, kitűnő gyártmány eladó Marosujváron. Hídeklődni lehet Szabó Albert, m. kir. főbányatanácsos, főbányahivatali főnök urnál.

Kin és gyötreljem

az élete az örökös tyukszemfájás mellett. Ne kinóztassa magát tovább és hozassa meg azonnal a kiváló RIA BALZSAMOT, mely már 3 napi használat után gyökeresen és fájdalom nélkül irtja ki a tyukszemet, nyomtalanul eltüntet mindennemű bőrkeményedést és szemölcsöt. A háló és köszönőiratok ezrei bizonyítják a szer kiválóságát. Ára jótállólevéllel tégelyenként 1 korona 75 fill., 3 tégely 4 kor. 50 fill. 7 K. 50 f. Láb, kéz és honalj izzadásnál

használja a kitűnő „ITA” hintőport és azonnal megszabadul ettől a kellemetlen betegségtől. Egy dodoz ára 1 kor. 75 fill., 3 dodoz 4 K 50 fill. Szétküldés naponta. Kapható az egyedüli készítőnél: Dr. Kemény Miklós, Kassa, postafiók 11/v.

Szőlővesszőket

fényes eredménnyel csak

faszénporban

termelhet.

Termeljen ap. faszénnel.

Faszén csomagolva v. ömlesztve és **faszénpor**

kapható:

Weisz és Vidor cégnél
Budapest, Józsefvárosi teher
p. u. Kőbányai-ut 8. kapu.

Ruhafestés!

vegyileg legtökéletesebben
fest és tisztít
férfi, női és gyermeköltönytöket.

ifj. **Puskás Gyula, Nagyenyed**
Vasut-utca 1 szám.

Nagyszerűen bevált a harctóron kint és
általában mindenütt mint legjobb

fájdalomcsillapító bedörzsölés

meghűlés, rheuma, köszvény, láz, fejfájás, torok-,
mell- és kistájás stb. ellenében

Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment.

csapadékos.

Horgony-Pain-Expeller pótka.

Üvegje K - 20, 1.40, 7.-

Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Arany oroszlánhoz” címzett
Dr. Richter-féle gyógyszerárakban,
Prága I, Elisabethstr. 5.
Napenkénti szétküldés.

Magyar Országos Biztosító-Intézet R. T.

Hadi és hadikölcsön biztosítási osztálya.

A m. kir. honv. miniszterium **Hadsegélyző**

Hivatalának ellenőrzése alatt

Az elesettek özvegyei, árvái érdekében és javára.

MAROSUJVÁRI KIRENDELTSÉG:

Kovács Sándor Hangyaszövetkezeti
üzletvezetőnél **MAROSUJVÁR.**

Telefon

ELFOGAD: hadi és hadikölcsön biztosításokat.

**Hadikölcsön jegyzések az alant felsorolt
életbiztosítással kapcsolatosan felvételnek:**

Hadikölcsön biztosítások 10.000 koronáig orvosi vizsga
nélkül.

Hozomány és neveltetési járadékbiztosítás hadiköl-
csönrel kapcsolatosan korlátlan összegig.

Takarék és gyermek hadikölcsön biztosítás 1000 ko-
ronától bármely összegig orvosi vizsga nélkül.

Kiházásitási hadikölcsön biztosítás orvosi vizsga
nélkül 10.000 koronáig.

Hadirokkantság esetére szóló pótbiztosítás orvosi
vizsgálat nélkül.

Kérjen
prospektust!

**HADIKÖLCSÖN BIZTOSÍTÁSOK FELVÉTELNEK
BÁRMELY ÖSSZEGIG.**

Telefon

**Előnyös
feltételek.**

• VILÁGRA-SZÖLŐ-ÚJDONSÁG!

Lurion
CIPÖKRÉM-VIASZK

Öt perc alatt
egy adag Lurion cipökrém-viaszkból
bárki egy negyed kiló legfinomabb
cipöcrémet főzhet
ÁRA 2-K. MINDENÜTT KAPHATÓ!
Montonviaszk-Művek-Részvénytársaság.
BUDAPEST VI. ANDRÁSSY-UT. 74.

Hirdessünk a Marosujvárbán

MEGNYILT!

Kolozsváron, Mátyás király-tér 13 szám
alatt

Universó
kozmetikai intézet,

hol a mai kór legmodernebb igé-
nyeknek megfelelő következő
követelések eszközöltek u. m.
villanyvibrációs arcmasáz, összes
szépség hibák eltávolítása, haj-
szálak végleges kiirtása, galván
árammal, vörös or kezelés, szeplő
májfolt, pattanások, szemölcs,
tágpórusok mitesser és vauc el-
távolítás.

Universó
kozmetikai intézet

Kolozsvár Mátyáskirály-tér 13. a mai
kór legmagassabb igényének meg-
felelő kezelés.

Uj butor hitel!

Részletre, kölcsönként adok el
ebédlő, háló, nappali szobaberendezést.

Garai Károly
butor üzlete

Arad, Asztalos Sándor- u 5-

Keresek megvételre

100—150 hold jó **birtokot**
Torda-aranyos vagy más várme-
gyébe ajánlatokat kérek e lap
kiadóhivatalához.